

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 359
30. září 2019

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Kulatý stůl Konventu
k nízkoemisní mobilitě

Výsledky zasedání Rady
pro dopravu, telekomunikace

Výsledky zasedání Rady
pro konkurenceschopnost

Rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

tento týden jsme v pondělí zahájili brzkou pracovní snídani s finským předsedou vlády Anttim Rinnem. Hovořili jsme především o aktuálních evropských otázkách, jako je víceletý finanční rámec na období 2021 – 2027, brexit, ochrana klimatu, právní stát nebo dokončování vnitřního trhu. Finsko v tomto pololetí předsedá Radě EU, a tak jsme přirozeně nevynechali ani otázku organizačního a finančního zajištění předsednictví nebo plány na jeho druhou polovinu. V kontextu příprav předsednictví ČR, které připadá na druhou polovinu roku 2022, je pro nás zajímavý důraz Finska na úspornost a ekologičnost, což v praxi znamená například redukci dopravy, využívání digitálních materiálů nebo absenci propagačních předmětů.

V průběhu týdne budeme pečlivě sledovat slyšení jednotlivých kandidátů na komisaře ve výborech Evropského parlamentu. Ta byla zahájena včera a potrvají do 8. října. Každý kandidát je pozván na jedno jediné slyšení před výborem, kterému odpovídá jeho navržené portfolio. Poslanci během něj posuzují nejen odbornou kvalifikaci kandidátů pro dané téma, ale také jejich bezúhonnost a obecně schopnost dostat program, ke kterému se předsedkyně Ursula von der Leyenová Parlamentu zavázala v červenci při své volbě. Kolegium komisařů jako celek by pak Evropský parlament měl schvalovat na plenární schůzi 23. října. Věru Jourovou čeká společné slyšení tří výborů, pro ústavní záležitosti (AFCO), pro vnitro, spravedlnost

a občanské svobody (LIBE) a právního výboru (JURI), příští týden v pondělí.

V pátek se budeme věnovat víceletému finančnímu rámci na období 2021 – 2027, jehož vyjednávání se nyní nachází v klíčové fázi, a specifiky také přímo řízeným programům EU. Prahu navštíví generální ředitel generálního ředitelství Komise pro rozpočet Gert-Jan Koopman a při této příležitosti pořádá Zastoupení Evropské komise mezinárodní konferenci na téma přímo řízených programů EU. O tom, jak úspěšně z nich ČR ve srovnání s jinými členskými zeměmi čerpá, budou hovořit zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, estonského Ministerstva financí nebo Společného výzkumného střediska Komise. Následně se bude program konference věnovat na praktické zkušenosti s jednotlivými programy (Horizont, CEF, LIFE). Odpoledne pak navážeme v Hrzánském paláci jednáním stakeholderů s generálním ředitelem Koopmanem o víceletém finančním rámci. Podíváme se na to, k jakému posunu ve vyjednávání došlo a jak v rozpočtu co nejlépe vyvážit tradiční politiky s novými prioritami.

V Bruselu se na konci týdne setkají ministři životního prostředí. Na programu pátečního jednání Rady pro životní prostředí mají rozpravu o ujednání dlouhodobé strategické vizi klimaticky neutrální ekonomiky, nadcházející zasedání konference OSN o změně klimatu COP25, akční program pro životní prostředí nebo oběhové hospodářství.

Kulatý stůl Konventu k nízkoemisní mobilitě

V pátek 27. září 2019 se v Lichtenštejnském paláci uskutečnil další kulatý stůl na téma „Nízkoemisní (čistá) mobilita“. Diskuze se zúčastnili zástupci obou komor parlamentu, státní správy, hospodářské, sociální a akademické sféry, spolu s odbornými svazy a zástupci evropských institucí. Odborným garantem byla Aliance pro energetickou soběstačnost.

Doprava v současnosti tvoří třetinu celkové spotřeby energie zemí Evropského hospodářského prostoru. Mimo to je doprava zodpovědná za pětinu podílu emisí skleníkových plynů, a je také jedním z hlavních zdrojů znečištění ovzduší a hluku ve městech.

Podle Evropské agentury pro životní prostředí je nezbytné, aby členské státy EU předložily robustní a ambiciózní plány v oblasti energetiky, které přinesou investice a inovace do efektivního energetického systému EU bez uhlíkových emisí. Přestože některé členské státy, včetně České republiky, již své závazné cíle pro celkové snížování emisí a zvyšování podílu obnovitelných zdrojů v energetickém mixu splnily, Mezinárodní agentura pro obnovitelnou energii (IRENA) je přesvědčena, že EU dosáhla v posledním desetiletí pouze omezeného pokroku v zavádění obnovitelné energie v odvětví dopravy. /Pokračování na s. 2/

Debata u kulatého stolu Národního konventu o EU se zaměřila zejména tyto **čtyři otázky**: (1) Jaké jsou výhody a nevýhody alternativních pohonů: elektromobility, (bio) CNG, LNG, vodíku a biopaliv II. generace? (2) Existuje vhodná kombinace státních a tržních opatření, která může podpořit rozvoj nízkouhlíkových řešení? (3) Pro které sektory průmyslu a cílové skupiny je či může být čistá mobilita nejprínosnější? (4) Jaký dopad bude mít rozvoj infrastruktury pro nabíjení elektromobilů na stabilitu sítě?

Kulatý stůl zahájila státní tajemnice pro evropské záležitosti **Milena Hrdinková**. Ta zdůraznila zejména potřebu toto téma v současnosti výrazněji diskutovat. Podkladový dokument za Alianci pro energetickou soběstačnost následně prezentoval **František Marčík**. Svá stanoviska poté prezentovaly tři subjekty. Za ČEZ **Tomáš Chmelík**, který například vyzdvihl potenciál, jenž nové alternativní pohony v dopravě znamenají pro výzkum a vývoj. Za Sdružení automobilového průmyslu vystoupila **Lucie Krčmářová**,

kteřá zmínila nově zvolenou Komisi a její přístup ke změně klimatu, společně s příštím přezkumem pro nové environmentální standardy v dopravě, jenž bude pro automobilky klíčový. Za Ministerstvo dopravy a Ministerstvo průmyslu a obchodu prezentoval společný příspěvek **Jan Bezděkovský**, který zmínil zejména nutnost pokračovat v budování infrastruktury pro elektromobilitu. Účastníci diskuze se mimo jiné zabývali i dalšími druhy dopravy, jakými jsou například nákladní, letecká či námořní.

Více informací o činnosti Národního konventu o EU naleznete na webu www.narodnikonvent.eu, popřípadě na účtech a sítích Twitter (@KonventEU), Facebook (Národní konvent o EU) nebo Instagram (#Narodnikonvent). Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /J. Sochor/

Výsledky zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku > Rada

V úterý 24. září se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku v části Energetika. Ministři vedli politickou debatu nad návrhy vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a nad budoucností energetického sektoru po roce 2030. Delegaci České republiky na jednání vedl náměstek ministra průmyslu a obchodu René Neděla.

Prvním bodem jednání byla **diskuze o předložených návrzích národních energeticko-klimatických plánů**. Debatovalo se o tom, jaký pokrok členské státy zaznamenaly, a jaké kroky plánují k získaným doporučením Komise. Státy avizovaly, jakým způsobem se pokusí navýšit své národní příspěvky vzhledem k obdrženým doporučením. Většinou se jednalo o navýšení závazků v oblasti podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě a navýšení energetické účinnosti. Česká republika vzala na vědomí doporučení Komise a informovala, že aktuálně analyzuje možnosti dosažení doporučených závazků.

Druhým bodem jednání byla výměna názorů představitelů členských států **na budoucnost energetického systému po roce 2030**. Opakovaně zazněl požadavek na zachování podoby energetického mixu výlučně na základě rozhodnutí členských států. Někteří ministři zároveň upozornili na to, že do budoucna by měl být zachován požadavek technologické neutrality, jelikož státy Evropské unie mají rozdílné výchozí pozice, a tudíž neexistuje univerzální postup, jak dosáhnout kompetitivní nízkoemisní energetiky. Některé členské státy vystoupili proti budoucímu využití jaderné energetiky v procesu energetické tranzice. Mezi nejčastěji zmiňovanými postupy dalšího vývoje energetických mixů byly uváděny například nárůst podílu obnovitelných zdro-

jů či snahy o navýšování energetické účinnosti nákladově efektivním způsobem. Česká republika zdůraznila, že plánuje splnění většiny stávajících klimaticko-energetických cílů roku 2020, ale že pro splnění cílů 2030 budou nezbytné rozsáhlé investice. Česká republika se zároveň domnívá, že jaderná energetika pro ni představuje nejvhodnější stabilní klimaticky neutrální zdroj.

V dalším bodě jednání Komise informovala členské státy o vývoji trilaterálních **jednání mezi Komisí, Ruskem a Ukrajinou v otázce tranzitu zemního plynu přes Ukrajinu** od 1. 1. 2020 a o přípravách pro scénář, kdy by nebyl tranzit přes Ukrajinu zachován. Komise označila proběhlá jednání za konstruktivní a oznámila, že další kola rozhovorů jsou plánována v průběhu října. Česká republika vyjádřila podporu pokračování těchto rozhovorů a zdůraznila, že uzavření transportní cesty zemního plynu přes Ukrajinu by vedlo k ohrožení bezpečnosti dodávek do Evropské unie.

Během pracovního oběda si ministři vyměnili názory na **budoucnost inovativních technologií** v energetice a jejich budoucí roli při dosahování klimatické neutrality. Následně jako další bod debaty představila rakouská delegace **informaci o aktuálním vývoji Vodíkové iniciativy**, kterou prvně představila během svého předsednictví na neformálním zasedání Rady pro energetiku, která se konala v září loňského roku.

Na závěr jednání Rady lucemburská delegace informovala o svém postoji k revizi Smlouvy o Energetické chartě. /M. Sitta/

Výsledky zasedání Rady pro konkurenceschopnost > Rada

Ve dnech 26. a 27. září 2019 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Rady pro konkurenceschopnost. Delegaci ČR vedl náměstek ministra průmyslu a obchodu Vladimír Bártl a stálý představitel ČR ve výboru Coreper I. Jaroslav Zajíček.

První den zasedání Rady byla v části vnitřní trh a průmysl hlavním bodem jednání politická rozprava ministrů na téma **Budování naší hospodářské základny**. V této části byly spojeny dva body diskuze - prezentace finského předsednictví **Vize dlouhodobé strategie pro udržitelný růst** a tradiční výměna názorů v rámci **prověrky konkurenceschopnosti** na téma externí dimenze konkurence-

schopnosti. Delegace se shodly, že je třeba integrované, holistického a komplexního přístupu k této problematice, který zajistí provázanost všech relevantních politik. Koncept udržitelného růstu zahrnuje řadu dílčích prvků, na které je třeba se intenzivně zaměřit, jako např. digitalizace, inovace a výzkum, přechod na klimaticky neutrální ekonomiku či vyšší míra internacionalizace ekonomiky. Některé státy také upozornily, že udržitelnost a dosahování klimatických cílů musí být kompatibilní se zajištěním konkurenceschopnosti.

/Pokračování na s. 3/

V bodů Různé finské předsednictví informovalo o aktuálně projednávaném **nařízení o schvalování typu motorových vozidel** z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel. Poté byly představeny dva body k problematice **malých a středních podniků**. Nejprve vystoupila nizozemská delegace a prezentovala apel Sítě zmocněnců pro malé a střední podniky směrem k pracovnímu programu nové Komise. Následně česká delegace informovala o výsledku konference o podpoře malých a středních podniků, která se uskutečnila v Brně ve dnech 29. – 31. května 2019. Závěrem informovala Komise o **Evropské bateriové alianci**, jež se zaměřuje na budování silného strategického řetězce v oblasti baterií. Jednání Rady bylo zakončeno pracovním obědem ministrů na téma **Financování udržitelného růstu**.

Druhý den pokračovalo zasedání v části výzkum. Hlavním bodem jednání byla politická debata na téma **Rozvoj naší ekonomické základny: Víze dlouhodobé strategie udržitelného růstu**. Členské země se shodly, že věda a vý-

zkum jsou klíčové faktory, které umožní řešit současné výzvy jako přechod na klimaticky neutrální ekonomiku či posílení konkurenceschopnosti EU. Dále byl kladen velký důraz na potřebu posílení veřejných i soukromých investic do oblastí vědy a výzkumu, aby bylo možné vytvářet nové inovativní modely a plně využívat evropského inovačního potenciálu.

Následně byla zahájena politická debata na téma: **Balíček Horizon Europe: Synergie s ostatními programy**. Komise zde zdůraznila, že vytváření synergií představuje problematickou oblast. Synergie přitom představují klíčový prvek budoucího efektivního fungování oblasti vědy a výzkumu, je proto nutné podporovat jejich praktické fungování. V následné debatě se delegace shodly, že národní a evropská úroveň spolu musí lépe spolupracovat. Jednání Rady bylo oficiálně ukončeno ministerským pracovním obědem na téma: **Role výzkumu a inovací pro dosažení klimatických cílů a příspěvek programu „Horizon Europe“**. /V. Smolková/

Rámcové pozice schválené v 39. týdnu > Informace

Rámcová pozice k doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání jménem Evropské unie o uzavření dohody mezi Evropskou unií a Seychelskou republikou o **přístupu rybářských plavidel plujících pod vlajkou Seychel do vod ostrova Mayotte** (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, které zavádí program **Evropský sbor solidarity na období 2021 - 2027** (aktualizace) (vypracovalo

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

Rámcová pozice k návrhu nařízení, kterým se mění nařízení o **Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci** (2014 – 2020) (vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Rámcové pozice ke **krizovému nařízení k rozpočtu EU na rok 2020 pro případ Brexitu bez dohody** (vypracovalo Ministerstvo financí)

Program evropských institucí, 1. října až 8. října > Informace

Rada pro životní prostředí, 4. října

Přijetí třech závěrů Rady, politická diskuze o evropské dlouhodobé strategii pro přechod na klimaticky neutrální hospodářství do roku 2050, informace o nařízení taxonomie udržitelných financí.

Rada pro spravedlnost a vnitřní věci, 7. října

Diskuze k opatření EU proti korupci, přijetí závěrů Rady o Eurojustu a posílení boje proti přeshraniční trestní činnosti, aktuální situace ohledně nařízení Úřadu evropského veřejného žalobce a přijetí doplňujících směrnic pro jednání o přistoupení EU k Evropské úmluvě o lidských právech.

Jednání výborů Evropského parlamentu

Proběhnou slyšení kandidátů na členy Komise:

Úterý 1. října: Nicolas Schmit (Lucembursko, pracovní místa), Jutta Urpilainenová (Finsko, mezinárodní partnerství), Janusz Wojciechowski (Polsko, zemědělství), Ylva Johanssonová (Švédsko, vnitřní věci), Stella Kyriakidesová (Kypr, zdraví)

Středa 2. října: Didier Reynders (Belgie, spravedlnost), Helena Dalliiová (Malta, rovnost), Sylvie Goulardová (Francie, vnitřní trh), Elisa Ferreiraová (Portugalsko, soudržnost a reformy), Janez Lenarčič (Slovinsko, řešení krizí)

Čtvrtek 3. října: Paolo Gentiloni (Itálie, hospodářství), Kadri Simsonová (Estonsko, energetika), Virginijus Sinkevičius (Litva, životní prostředí a oceány), Johannes Hahn (Rakousko, rozpočet a správa), místopředseda Margaritis Schinas (Řecko, ochrana evropského způsobu života), místopředsedkyně Dubrovka Šuicová (Chorvatsko, demokracie a demografie)

Pondělí 7. října: místopředsedkyně **Věra Jourová (Česká republika, hodnoty a transparentnost)**, místopředseda Josep Borrell (Španělsko, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnost politiky).

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 359, týden od 23. do 29. září 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: Jan Sochor* Kontakt: newsletter@vlada.cz